

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Педагогічний факультет
Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи **Н.В. Михальченко**

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДИТИНИ

Ступінь бакалавра
Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

2023 – 2024 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Лісовська Тетяна Адамівна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Програму схвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти
Протокол 1 від «29» серпня 2023 року №1

Завідувач кафедри
початкової та дошкільної освіти _____ (Якименко С.І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1
Голова навчально-методичної комісії (Хрящевська Л.М.)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол від «30» серпня 2023 року № 12
Голова навчально-методичної комісії університету)

Анотація

Основним завданням, що стоїть перед фахівцями закладів дошкільної освіти, є організація оптимально активної та насиченої позитивними емоціями життєдіяльності дітей дошкільного віку, яка забезпечувала б їх щасливе зростання. Успішна реалізація цього завдання ґрунтується на необхідності з перших років життя формувати в дітей основи культури здоров'я.

Програма курсу пропонується для вивчення у 7-му семестрі, розрахована на 48 аудиторних годин, у тому числі 18 годин лекційних, 30 практичних та 42 години самостійної роботи студентів. Крім цього в рамках курсу дисципліни передбачається залучення студентів до активної навчально-пізнавальної діяльності. З урахуванням цього до відповідних кредитів вміщено практичні завдання, письмові творчі завдання, написання рефератів, самостійна робота студентів. Практичні заняття спрямовані на встановлення взаємозв'язку між теорією та практикою методики фізичного виховання. Студенти, використовуючи отримані знання, самостійно аналізують теоретичні положення, теоретичний матеріал і обумовлюють необхідність тих або тих прийомів методики фізичного виховання. Відповідно до основних тем лекційного курсу забезпечується оволодіння студентами педагогічними знаннями, вміннями, організаційними навичками, а також деякими методами науково-дослідної роботи. Форма контролю – іспит у формі тестування.

Ключові слова: фізичний розвиток, дошкільники, основні види рухів, загальнорозвиваючі вправи, рухлива гра.

Annotation

The main task facing the specialists of preschool education institutions is to organize optimally active and full of positive emotions life of preschool children, which would ensure their happy growth. The successful implementation of this task is based on the need to form the foundations of a culture of health in children from the first years of life.

The course program is offered for study in the 7th semester, designed for 40 classroom hours, including 18 hours of lectures, 30 practical and 42 hours of independent work of students. In addition, the course of the discipline provides for the involvement of students in active educational and cognitive activities. With this in mind, the relevant credits include practical tasks, written creative tasks, writing essays, independent work of students. Practical classes are aimed at establishing a relationship between the theory and practice of physical education. Students, using the acquired knowledge, independently analyze the theoretical provisions, theoretical material and determine the need for certain techniques of physical education. In

accordance with the main topics of the lecture course, students master the pedagogical knowledge, skills, organizational skills, as well as some methods of research. The form of control is an exam in the form of testing.

Key words: physical development, preschoolers, basic types of movements, general developmental exercises, moving game.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти» складена Лісовською Т.А. відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра 012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою Дошкільна освіта.

Предметом є вивчення системи фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Міждисциплінарні зв'язки: дошкільна педагогіка, дитяча психологія, вікова фізіологія та валеологія, теорія і методика співпраці з родинами та формування здорового способу життя, курсова робота з методик дошкільної освіти, навчальна практика, виробнича практика.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1. Мета навчальної дисципліни – засвоїти основи професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання дошкільників, оволодіти майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури в дошкільному навчальному закладі.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни є:

- оволодіння майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;
- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни, усвідомлення пріоритетності здійснення фізичного виховання дітей;
- формування у студентів практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення всіх організаційних форм роботи з фізичного виховання;
- засвоєння знань та практичних умінь по наданню організаційно- методичної допомоги вихователям у забезпеченні оптимальних умов навчання, діяльності і відпочинку дітей дошкільного віку.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми

результатами.

ПР-11. Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПР-14. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-22. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

II. Спеціальні (фахові).

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-12. Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

КС-14. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Фізичне виховання як суспільне явище.

Тема 2. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.

Тема 3. Основні методики дослідження теорії фізичного виховання.

Тема 4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого.

Тема 5. Становлення та розвиток фізичної культури в Україні.

Тема 6. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань.

Комплексний підхід в реалізації завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Тема 7. Характеристика засобів фізичного виховання.

Тема 8. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку.

Тема 9. Закономірності формування рухових навичок у дітей.

Тема 10. Принципи навчання руховим діям.

Тема 11. Методи та прийоми навчання фізичним вправам.

Тема 12. Елементи гімнастики в навчанні дітей фізичних вправ. Види гімнастики. Види гімнастики.

Тема 13. Методика навчання основних рухів.

Тема 14. Рухлива гра як засіб всебічного розвитку дошкільників.

Тема 15. Вправи спортивного характеру в ЗДО.

Тема 16. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах закладу дошкільної освіти.

Тема 17. Планування та облік роботи з фізичного виховання в закладі дошкільної освіти.

Тема 18. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.

12. Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 29.01.21 р.).
2. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: Навч. посіб. Суми: ВТД «Університетська книга», 2016. 424 с.
3. Гаркуша Г.В. Фізичне виховання. Мій конспект. Вихователю ЗДО. ВГ «Омнова», 2019. 208с.
4. Дитина. Освітня програма для дітей від 3-х до 7 років. Науковий керівник проєкту: В.О. Огнев'юк, ректор Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філософських наук, професор, академік НАПН України. Авт. колектив: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна, К.І. Волинець та ін.. К., 2020. 440 с.

5. Загородня Л. П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2011. 272с.
6. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку / За заг. наук. ред. Т.О. Піроженко. К. : Українська академія дитинства, 2017. 80 с.
7. Присяжнюк С.І. Фізичне виховання. Навчальний посібник. Х : ЦУЛ, 2019. 504с.
8. Чайка Д. Аналіз фізичного розвитку і фізичної підготовленості дітей дошкільного віку в період підготовки до навчання у школі / Спортивний вісник Придніпров'я. 2014. № 1. С. 102-107.
9. Шалімова Л.Л. Фізичне виховання дошкільників. Посібник. Сучасна дошкільна освіта. Х., 2019. 160с.
10. Єфименко М.М. Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура». Тернопіль: Мандрівець, 2014. 52 с.

Допоміжна

1. Валеологія: Навч. посібник для студентів вищих закладів освіти : В 2 ч. / В.І. Бобрицька, М.В. Гринькова. Полтава: «Скайтек». 2000
2. Богініч О.Л., Беленька Г.В. Природа і рух / Посібник. К.: Кобза, 2003. 242с.
3. Деделюк Н.А. Теорія і методика адаптивної фізичної культури: навч. - метод. посібник для студентів. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 68 с.
4. Загородня Л.П., Тігаренко С.А. Фізичне виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2011. 271с.
5. Лісовська Т.А. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти». Миколаїв «Ліон», 2017. 96с.
6. Максимова О.О. Валеологічна освіта дітей дошкільного віку (теоретико-методичні засади) : навч.-метод. посібник. Житомир. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 213с.
7. Єфименко М. Перспективи корекційного фізичного виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в інклюзивній освіті / Дефектологія, 2012. № 9. С. 281 – 287.
8. Чоповська В.Г. Фізична культура для дітей старшого дошкільного віку з порушенням опорно-рухового апарату. Планування роботи за Базовим компонентом дошкільної освіти. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 176с.

13. Інформаційні ресурси.

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Базовий компонент дошкільної освіти // mon.gov.ua/images/files/doshkilnacerednya/.../bazov-komponent.doc
3. [programa-vpevnenii-start-2017](#)
4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: **екзамен.**
5. Засоби діагностики успішності навчання: **тестування.**